

Co počít s islámem aneb má omyl právo na existenci?

David Floryk

Islám je stejně jako křesťanství monoteistickým náboženstvím, sdílí tedy rovněž přesvědčení o existenci jednoho osobního Stvořitele, který dal lidem zákon. Islám, stejně jako křesťanství, ví o tom, že mezi dobrem a zlem je nutno volit a že na naší volbě záleží; naše skutky proto mají význam, neboť právě podle nich budeme Bohem souzeni.

Islám, stejně jako křesťanství, ví i o tom, že "tento svět ve zlém leží" a že z něj do Božího království vede úzká cesta. V tomto bodě se však islám s křesťanstvím radikálně rozchází, neboť domnělý lék, který by chtěl padlému lidstvu ordinovat Korán, je zcela odlišný od léku, který nabízí Nový Zákon.

Z hlediska novozákonního zjevení, střeženého Církví, je zjevné, že v islámu působí duch antikristův. "Kdo je lhář, ne-li ten, kdo popírá, že Ježíš je Mesiáš?", ptá se Písmo svaté (1.Jan 2,22-23) a pokračuje: "To je ten antikrist, který popírá Otce i Syna. Kdo popírá Syna, nemá ani Otce". Inspirované slovo Písma tak odhaluje pravou podstatu problému, neboť islám zuřivě popírá právě Ježíšovo Boží synovství i jeho mesiášský nárok. To ovšem samo o sobě není nic nového, vždyť už Nový Zákon dosvědčuje, že "mnoho antikristů vyšlo do světa" a v průběhu církevních dějin bychom jistě napočítali celou řadu těch, kteří přinášeli "jiné evangelium" a nabízeli nového mesiáše. Ano, tak už to v tomto světě chodí, že koukol i pšenice spolu zrají ke žni a bude to sám Pán, kdo pošle srp.

Islám je tedy falešným náboženstvím, neboť přináší lidem falešného Mesiáše. Máme s ním proto bojovat? Chceme-li nalézt poctivou odpověď, musíme pečlivě rozlišit několik rovin této otázky.

Jedna z nich je rovinou náboženskou: A zde je třeba jasně říci, že s duchem antikristovým má být sveden nesmiřitelný zápas - zápas, jehož zbraně ovšem nejsou tělesné ani světské a který má být veden tím, kdo těmito zbraněmi disponuje - tedy Kristovou Církví. Ano, Církev se má s islámem utkat o duše, má stát na strážích biblického zjevení jako "sloup a opora pravdy" a veřejně odhalovat falešnou podstatu náboženství, které spásu nenabízí.

Věc má však i svůj světský (= *tohoto světa se týkající, a tedy i politický*) rozměr: jestliže islám nahlížíme jako falešné náboženství, je správné, abychom proto muslimům upírali svobodu jej hlásat, případně jim stavěli do cesty právní, politické či dokonce mocenské překážky? Jinými slovy: abychom jim upírali náboženskou svobodu?

Abychom tomu porozuměli, musíme se na chvíli přenést do oblasti politické teorie a ptát se, co je stát, co je jeho cílem a jaké jsou jeho kompetence v náboženských otázkách. Západní křesťanská tradice přinesla světu jasné rozlišení mezi sférou náboženskou a světskou, církevní a státní, duchovní a politickou, které bývalo popisováno učením o "dvou mečích": Je zde meč pozemské vlády v rukou světského vladaře, jemuž je svěřena vláda pozemské, občanské, politické obce a péče o její blaho. A je zde meč duchovní vlády v rukou Církve, jíž je svěřena péče o duše a správa duchovní obce.

Nenechme se mást dobovými kulisami středověku, v nichž světský meč svíral císař a ten duchovní byl připisován papeži. Přes mnohé přešlapy z obou stran totiž tento pohled vystihuje něco velmi cenného a nesamozřejmého: je jim legitimizována autonomie obou mocí, kdy každá z nich je kompetentní ve své sféře vlivu.

Proti antickému (*a také islámskému*) zbožštění státu je zde stát chápán jako instituce nezbytná, ale zcela pozemská, přirozená, profánní, zaměřená k pozemským dobrům. Lidská spása nezávisí na státu, na jeho podobě, zřízení, na jeho zákonech ani na jeho přízni či nepřizni. Stát má bdít nad pozemskými, přirozenými řády, dbát na to, co je rozumem poznatelné: co je spravedlivé, co je zlé, co je dobré; stát zde není od toho, aby lidem předepisoval či zakazoval náboženství - náboženství je součástí řádu "nadpřirozeného" a jako takové přesahuje kompetence státu. Ano, spravedlivý stát chrání Církev tím, že jí poskytuje svobodu - ale tutéž svobodu je povinen poskytnout i těm, kdo praktikují náboženství z hlediska Církve falešná. Proč? Protože rozhodovat o tom, které náboženství je pravé, není v kompetenci státu.

A tady čelíme paradoxu: Víme, že "pravda je jenom jedna" a že co není pravda, je tedy nutně omylem.

Má tedy omyl právo na existenci?

V řádu nadpřirozeném, v řádu střeženém "duchovním mečem", nikoliv. Omyl má být vymýcen - nástroje onoho zápasu jsem popsal výše. V řádu přirozeném však, v politické obci, v níž žijeme, je omyl věrným soupeřem pravdy a upadat do něj - a ovšem hledat cestu ven - je údělem člověka. A stát, jež je

povinen dbát práv a důstojnosti člověka jakožto svobodné bytosti, nesoucí obraz Tvůrce, nedisponuje nástroji dostatečně subtilními, jež by byly s to jednat s omylem v myslích a duších svých občanů. Proto je povinen zdržet se a neúčastnit se "mýcení omylů", neboť nevyhnutelně by - spolu s omyly - vyvracel i jejich nositele. Viz opět "koukol a pšenice" o několik odstavců výše.

Má tedy stát nečinně přihlížet bujení zhoubných kultů? Naprosto ne! Proti omylu může a má být zasáhnuo politickou, státní mocí, avšak pozor, nikoliv proto, že jde o omyl (*tedy například proto, že jde o falešné náboženství či proto, že s určitým politickým názorem nesouhlasíme*), nýbrž proto a pouze tehdy, pokud onen omyl znamená hrozbu veřejnému dobru (*tedy například, pokud ono falešné náboženství hlásá nutnost popravovat odpůrce či pokud jistá politická strana hlásá násilnou změnu politického systému*).

A v tomto bodě nastává s islámem svízele. Vraťme se nyní od politické teorie k praxi a podívejme se, jak se nám islám bude jevit v perspektivě onoho druhého, "světského" meče:

Islámu ono rozlišení mezi sférou náboženskou a světskou, duchovní a politickou, zcela schází, naopak islám pokládá za svou přednost, že moc duchovní a politická splývá v jednu, a to jak v teorii, tak v praxi - jak dosvědčují osudy zemí, v nichž bylo "islámské právo" uvedeno do života. Politická a náboženská ne-svoboda, panující téměř ve všech zemích, ovládaných islámem, nasvědčují tomu, že svoboda a úcta ke svědomí jednotlivce nepatří v islámu k hodnotám nejvyšším. Nebylo tomu tak vždy a není tomu tak všude, ale nelze přehlížet, že počet těch, kteří právě takto islám interpretují, roste a žádná z duchovních či politických autorit islámského světa tomuto trendu nečelí. Jakékoliv "islámské centrum" proto zdaleka není jen centrem duchovním, ale také nevyhnutelně centrem politickým, jak dnes dosvědčují smutné zkušenosti mnoha zemí. Přichází-li k nám tedy islám s ambicí zavést podobné uspořádání i u nás, může to znamenat ohrožení základů naší svobodné společnosti. Proto v míře, v jaké by přívrženci islámu usilovali o prolomení onoho rozlišení mezi duchovní a světskou mocí a nastolení islámských řádů, v té míře by jejich úsilí znamenalo hrozbu svobodě a přesně v té míře by bylo na místě, aby státní moc tomuto jejich počínání vzdorovala.

Varuji-li tedy před stavbou "islámských center", jak tomu bylo nedávno v Orlové, pak vůbec ne kvůli tomu, že islám je falešným náboženstvím, nýbrž kvůli tomu, že někteří jeho následovníci jsou ve vleku militantní politické ideologie, usilující zničit naši civilizaci, která - *přes všechny své nedostatky, o nichž víme své* - garantuje svým občanům svobodu v míře v dějinách i ve zbytku světa nebývalé.

Islamisté po celém světě cíleně praktikují politiku dvojí tváře. Vždyť Saúdská Arábie, největší sponzor islámské expanze na Západ, financující stavby mešit, škol a síť charitativních spolků, patří k nejnetolerantnějším režimům dnešního světa. Konverze muslima ke křesťanství je tam trestána smrtí, stavět ne-muslimské modlitebny a hlásit se veřejně k neislámskému náboženství je zakázáno. Jak to, že islámští emisaři pro sebe požadují to, co nejsou ochotni přiznat jiným? Jak to, že se domáhají svobody u nás, přičemž za tentýž skutek v zemi jejich by naši souvěrci byli potrestáni smrtí? Odpověď na tuto otázku jsou nám muslimové dlužní a měli bychom na ní trvat.

Žel, zdá se, že obyvatelům Západu činí jisté obtíže orientovat se v problematice. Novověkým zpochybněním absolutních hodnot a zrelativizováním hodnoty myšlení lidé pozbyli schopnost rozlišovat a zřekli se nástroje, umožňujícího nahlédnout pravdu a vyloučit omyl. A tak jsme svědky zmatení vskutku babylonského: vidíme neschopnost zaujmout jakýkoliv závazný morální soud, zatímco politická moc se nám plete do života způsobem, jaký byl v "temném středověku" nevidaný.

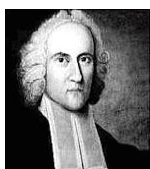
A tak místo státnických činů na obranu svobodného světa jsme svědky pořouchlých intelektuálních veletočů v OSN, místo razantního postoje vůči islamistickým teroristům vidíme "hrdinské" zákroky proti občanským svobodám v Evropě. Místo aby důsledným postojem Evropa omezila svobodu těch, kdo chtějí naši svobodu zničit, dělá zatím vše proto, aby naše svobody omezila sama. Vždyť čím jiným je např. nedávný francouzský zákon, zakazující "okázalé nošení náboženských symbolů"? Není-li stát kompetentní rozlišovat mezi náboženstvími, jak jsme viděli výše, pak mu také nepřísluší předepisovat, jakými symboly se lidé mají či nemají odívat. Ano, chápu, že v podtextu je pokus čelit nějak rostoucímu radikalismu islámských přistěhovalců, ale to vůbec neospravedlňuje vážné zneužití státní moci k zásahu do přirozeného práva člověka. A pak: opravdu si někdo myslí, že právě tímhle se zastaví rostoucí radikalismus islámských menšin v Evropě? Je k pláči, jak druhdy rytířská Evropa postrádá gentlemanství: zastrašuje ženy a děti, místo aby – je-li to třeba – si rázně posvítila na to, co dělají jejich manželé a otcové ...

Otázka "co má Evropa počít s islámem" proto možná není tou otázkou nejpodstatnější, tou by mohla být spíše otázka "co počít s Evropou, která si neví rady sama se sebou". Vyřešíme-li tuhle, ty ostatní půjdou samy

Síla a převaha Západu vždy tkvěla právě ve svobodě, již se těšili jeho občané a v dobrovolné loajalitě, k níž se díky této svobodě zavazovali. Jsme dnes vystaveni extrémnímu tlaku na mnoha frontách. O co se vede boj? V posledu samozřejmě o pravdu, o pravdu o člověku, o cíli a smyslu jeho bytí. Ztrácíme-li ze zřetele pravdu o tom, kdo je člověk, pak ztrácíme také důvod pro svobodu. Proč by měl být člověk svobodný, není-li Božím obrazem? Proč by měl vlastně vůbec být? Hrozící islámská invaze může být pro Západ příležitostí nově promyslet své základy; rozpomenout se na učení o dvou mečích a oba znovu zkout v žáru výhně; rozpomenout se na hrdinské dny svého mládí, na dávné proroky, krále a světce; sfouknout prach ze staré Bible a pokusit se znovu objevit, proč byla Evropa tím, čím kdysi byla a proč již taková není.

Jaro 2004, psáno pro časopis ŽIVOT VÍRY

David Floryk je starším Křesťanského společenství v Ostravě, kde žije a pracuje. Profesí stavební technik, srdcem filosof. Věnuje se kázání a vyučování, sní o obnově církve, která bude „sloupem a oporou pravdy“ (1.Tim 3,15). Píše komentáře k aktuálnímu dění, publikuje v křesťanském i sekulárním tisku; pokouší se o rehabilitaci autentického konzervativního smýšlení. Je šéfredaktorem dvouněsíčníku Konzervativní listí, vydávaného ostravským Konzervativním klubem (www.konzervativniklub.cz).

INSTITUT
JONATHANA
EDWARDSE